

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO 2002 M. GEGUŽĖS 28 D. NUTARIMO NR. IX-907 „DĖL NACIONALINIO SAUGUMO STRATEGIJOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2017 m. sausio 17 d. Nr. XIII-202
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas n u t a r i a:

1 straipsnis.

Pakeisti Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimą Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

NUTARIMAS

DĖL NACIONALINIO SAUGUMO STRATEGIJOS PATVIRTINIMO

Lietuvos Respublikos Seimas n u t a r i a:

1 straipsnis.

Patvirtinti Nacionalinio saugumo strategiją (pridedama).“

Seimo Pirmininkas

Viktoras Pranckietis

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Seimo
2002 m. gegužės 28 d.
nutarimu Nr. IX-907
(Lietuvos Respublikos Seimo
2017 m. sausio 17 d.
nutarimo Nr. XIII-202
redakcija)

NACIONALINIO SAUGUMO STRATEGIJA

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nacionalinio saugumo strategija (toliau – Strategija) – tai svarbiausių saugios valstybės raidą apibrėžiančių nuostatų visuma. Strategijoje nustatomi gyvybiniai ir pirmieji nacionalinio saugumo interesai, pagrindiniai rizikos veiksniai, pavojai ir grėsmės šiems interesams, nacionalinio saugumo sistemos plėtros, užsienio, gynybos ir vidaus politikos prioritetai, ilgojo ir vidutinio laikotarpių uždaviniai. Strategija yra grindžiama Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymu, Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (toliau – NATO) ir Europos Sąjungos (toliau – ES) sutartimis, NATO ir ES strateginiuose saugumo politikos dokumentuose pateiktais strateginiais tikslais ir veiklos gairėmis.

2. Lietuvos Respublika savo nacionalinį saugumą suvokia kaip nacionalinio saugumo interesų apsaugą. Lietuvos Respublikos saugumo politika yra atvira, skaidri ir nekonfrontacinė. Lietuvos Respublika nė vienos valstybės nelaiko savo priešu.

3. Formuodama ir įgyvendindama nacionalinio saugumo politiką, Lietuvos Respublika laikosi visuotinai pripažintų tarptautinės teisės normų, principų ir įsipareigojimų, įtvirtintų Jungtinių Tautų Organizacijos, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos ir Europos Tarybos dokumentuose, prisideda prie tarptautinės taikos ir visa apimančio saugumo, pagrįsto demokratinėmis vertybėmis, teise ir teisingumu, palaikymo.

4. Lietuvos Respublikos nacionalinį saugumą užtikrina valstybės piliečiai, jų bendrijos ir organizacijos, Lietuvos Respublikos Prezidentas, Lietuvos Respublikos Seimas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė, kariuomenė, policija, žvalgybos ir kitos nacionaliniam saugumui reikšmę turinčios institucijos, atlikdamos savo pareigas ir funkcijas nacionalinio saugumo sistemoje.

II SKYRIUS

PAGRINDINĖS NACIONALINIO SAUGUMO POLITIKOS PRIELAIIDOS

5. Nacionalinis saugumas – valstybės klestėjimo pagrindas. Tik saugioje aplinkoje įmanoma užtikrinti brandžios demokratinės konstitucinės santvarkos funkcionavimą, tvarų ekonomikos augimą, žmogaus teisių ir laisvių apsaugą, pilietinės visuomenės gyvybingumą. Būtina nacionalinio saugumo sąlyga – sąmoningų piliečių indėlis į šalies saugumo ir gerovės kūrimą, pasirengimas kritiniu atveju prisidėti prie valstybės gynybos.

6. Lietuvos Respublikos nacionalinį saugumą stiprina narystė NATO ir ES bei Jungtinių Amerikos Valstijų (toliau – JAV) karinis buvimas Europoje ir regione. Stiprėjantis NATO kolektyvinės gynybos matmuo, išaugęs NATO ir sąjungininkų karinis matomumas šalyje ir regione veikia kaip atgrasymo priemonė ir yra Lietuvos Respublikos saugumo garantija. ES suteikia papildomų saugumo garantijų, remia Lietuvos Respublikos ir kitų regiono šalių infrastruktūros projektus, didinančius Baltijos valstybių ekonominį ir energetinį saugumą.

7. Lietuvos Respublikos nacionalinis saugumas yra NATO ir ES nedalomo saugumo politikos dalis: grėsmė vienos NATO ar ES valstybės narės saugumui yra grėsmė ir Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, todėl jam įtaką daro regioniniam, Europos ir pasaulio saugumui kylantys iššūkiai. Lietuvos Respublika nacionalinio saugumo politiką grindžia NATO ir ES vienijančiomis vertybėmis, ją įgyvendina savarankiškai, bendradarbiaudama su kitomis valstybėmis ir per tarptautines organizacijas.

8. Lietuvos Respublikos saugumui dabartiniu laikotarpiu pagrindinę grėsmę kelia agresyvūs Rusijos Federacijos veiksmai, pažeidžiantys visuotinėmis tarptautinės teisės normomis ir principais bei taikiu sambūviu pagrįstą saugumo architektūrą. Agresija prieš kaimynines valstybes, Krymo aneksija, prie Lietuvos Respublikos ir kitų šalių sienų, ypač Kaliningrado (Karaliaučiaus) srityje, telkiama naujausia Rusijos Federacijos ginkluotė, didelio masto puolamojo pobūdžio pajėgos ir jų pratybos kelia tarptautinę įtampą ir pavojų pasaulio taikai. Rusijos Federacijos pasirengimas išvien naudoti karines ir ekonomines, energetines, informacines ir kitokio pobūdžio civilines priemones, nukreiptas prieš kaimynines valstybes, gebėjimas išnaudoti ir kurti vidines Lietuvos Respublikos Rytų kaimynystėje esančių valstybių problemas, taip pat pasirengimas panaudoti branduolinį ginklą ir prieš jo neturinčias valstybes yra iššūkis Lietuvos Respublikos ir visos euroatlantinės bendruomenės saugumui. Šie veiksniai darys įtaką šalies saugumui ne tik artimiausiu metu, bet ir ateityje.

9. Lietuvos Respublikos saugumas tiesiogiai ir netiesiogiai priklauso nuo ilgalaikių saugumo iššūkių Europos Pietų kaimynystės valstybėse. Šiuose regionuose augantis religinis ekstremizmas, užsitęsę konfliktai, nestabilios valstybės, jose atsiradęs galios ir saugumo

vakuumas sudaro sąlygas plisti terorizmui, nekontroliuojamai migracijai, organizuotam nusikalstamumui, kilti humanitarinėms krizėms, taip pat yra rimtas iššūkis ES vienybei.

10. Lietuvos Respublikos saugumui yra būtina jos vidaus gyvenimo sričių pažanga, užtikrinanti tvarią valstybės raidą, todėl socialinės atskirties, demografiniai, ekonominiai, energetiniai, aplinkosauginiai, informacinio, kibernetinio ir viešojo saugumo klausimai yra neatskiriama šalies nacionalinio saugumo dalis.

III SKYRIUS

LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIO SAUGUMO INTERESAI

11. Gyvybiniai Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesai – interesai, kuriems apsaugoti naudojamos visos teisėtos priemonės ir kuriuos pažeidus kiltų grėsmė Lietuvos valstybės ir visuomenės egzistavimui. Gyvybiniai Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesai yra:

- 11.1. suverenitetas, teritorijos vientisumas, demokratinė konstitucinė santvarka;
- 11.2. pilietinė visuomenė, pagarba žmogaus ir piliečio teisėms bei laisvėms ir jų apsauga;
- 11.3. taika ir gerovė valstybėje.

12. Pirmaeiliai Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesai – interesai, kurių neginant laikui bėgant būtų pažeidžiami gyvybiniai Lietuvos Respublikos interesai. Pirmaeiliai Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesai yra:

- 12.1. NATO ir ES gyvybingumas ir vieningumas, visų euroatlantinės bendrijos valstybių saugumas, solidarumas, demokratija ir gerovė;
- 12.2. saugumas, stabilumas, demokratijos ir europinių vertybių sklaida visose Lietuvos Respublikos Rytų kaimynystės valstybėse;
- 12.3. valstybės raidos tvarumas: ekonominis, energetinis, aplinkosauginis, informacinis, kibernetinis, socialinis saugumas.

IV SKYRIUS

GRĖSMĖS, PAVOJAI, RIZIKOS VEIKSNIAI

13. Dinamiška, kompleksiška ir sunkiai prognozuojama Lietuvos Respublikos saugumo aplinka pasižymi tuo, kad išorės ir vidaus, karinės ir nekarinės grėsmės, pavojai ir rizikos veiksniai yra tarpusavyje susiję. Atsižvelgiant į pakitusią saugumo aplinką, konvencinės karinės grėsmės Lietuvai ar kitai regiono šaliai nebėra teorinės, o karinės ir nekarinės (diplomatinės, informacinės, kibernetinės, ekonominės, energetinės, finansinės, teisinės)

priemonės, nukreiptos prieš Lietuvos Respublikos nacionalinį saugumą, gali būti naudojamos išvien, siekiant paveikti labiausiai pažeidžiamas valstybės gyvenimo sritis.

14. Grėsmės, pavojai ir rizikos veiksniai, kuriems nacionalinį saugumą užtikrinančios institucijos turi skirti ypatingą dėmesį:

14.1. *konvencinės karinės grėsmės*, kurias kelia Rusijos Federacijos pasirengimas ir valia naudoti karinę jėgą siekiant savo tikslų, jos karinių pajėgumų telkimas ir plėtra Lietuvos Respublikos kaimynystėje, taip pat skaidrumo stokojanti ir galią demonstruojanti karinė veikla ties Lietuvos Respublikos ir kitų NATO valstybių narių sienomis;

14.2. *užmaskuotos karinės ir žvalgybos priemonės*, kurias pasitelkia užsienio valstybės ir kurios gali būti panaudotos siekiant daryti neigiamą įtaką Lietuvos Respublikos politinei sistemai, kariniams pajėgumams, teisėsaugai, socialiniam ir ekonominiam stabilumui, apsunkinti nacionalinių ir NATO sprendimų priėmimo procesą, išbandyti NATO ir ES vienybę, neteisėtai gauti valstybės ir tarnybos paslaptį sudarančios informacijos;

14.3. *grėsmės euroatlantinės bendrijos vienybei* – visuotiniai ar regioniniai procesai, trečiųjų šalių veikla, galintys susilpninti transatlantinius santykius, NATO kolektyvinės gynybos įsipareigojimus, ES galimybes vykdyti bendrą politiką;

14.4. *nestabilumas regione ir pasaulyje* – konfliktai, kylantys už NATO ir ES ribų esančiose valstybėse, kurių politinė valdžia ir institucijos yra neatsparios išorės spaudimui ir nepajėgios užtikrinti veiksmingos teritorijos kontrolės ir gyventojų saugumo, spręsti ekonominių, socialinių ir klimato kaitos keliamų problemų. Šie konfliktai, sukeldami didelio masto migraciją, humanitarines krizes, skatindami terorizmą, organizuotą nusikalstamumą, trikdydami strategiškai svarbių išteklių tiekimą, gali turėti neigiamų padarinių tiek regiono valstybėms, tiek platesnei tarptautinei bendruomenei;

14.5. *terorizmas, ekstremizmas, radikalėjimas* – religinio ir politinio ekstremizmo ideologijoms pritariančių asmenų ketinimai ir pajėgumai vykdyti teroristinius nusikaltimus Lietuvos Respublikoje, užsienio valstybėse veikiančių teroristinių organizacijų ir su jomis susijusių asmenų teroristinė veikla, terorizmo grėsmės sklaida iš konfliktų regionų;

14.6. *informacinės grėsmės* – kai kurių valstybių ir nevalstybinių subjektų skleidžiama karo propaganda, karo ir neapykantos kurstymas, bandymai iškraipyti istorinę atmintį ir kita nepagrįsta ir klaidinanti prieš Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesus nukreipta informacija, kuria skatinamas nepasitikėjimas ir nepasitenkinimas Lietuvos valstybe ir jos institucijomis, demokratine santvarka, krašto gynyba, siekiama stiprinti tautines ir kultūrines takoskyras, silpninti tautinę tapatybę ir pilietiškumą, bandoma diskredituoti Lietuvos narystę NATO, NATO pajėgumus ir įsipareigojimą ginti sąjungininkus, silpninti piliečių ryžtą ginti savo valstybę, taip pat informacinė veikla, kuria siekiama daryti įtaką šalies demokratijos, rinkimų

procesams, partinei sistemai ar kuri nukreipta į kitų ES ir NATO valstybių narių visuomenės ir politikos formuotojus, siekiant Lietuvos Respublikai nepalankių sprendimų;

14.7. *kibernetinės grėsmės* – veiksmai kibernetinėje erdvėje, kuriais siekiama sutrikdyti ypatingos svarbos informacinių infrastruktūrų funkcionavimą, nacionaliniam saugumui svarbių valstybės institucijų ir ūkio sektorių veiklą, išgauti valstybės ir tarnybos paslaptį sudarančią ar kitą neviešą informaciją, įvykdyti kitas nusikalstamas veikas ir taip pakenkti valstybės ir jos piliečių saugumui;

14.8. *ekonominė ir energetinė priklausomybė, ekonomikos ir ūkio pažeidžiamumas* – euroatlantinės integracijos kriterijų neatitinkančių valstybių ūkio subjektų, taip pat valstybių, kurios įeina į buvusios SSRS pagrindu įkurtas politines, karines, ekonomines ir kitokias valstybių sąjungas bei sandraugas, ūkio subjektų dalyvavimas siekiant dominuoti nacionaliniam saugumui strategiškai svarbiuose ūkio sektoriuose, ketinimai perimti nacionaliniam saugumui strategiškai svarbių įmonių ir įrenginių kontrolę bei žemės plotus, Baltijos valstybių elektros energetikos sistemos veikimas sinchroninėje Nepriklausomų Valstybių Sandraugos sistemoje (IPS/UPS), trukdantis valdyti Lietuvos Respublikos elektros sistemą ir elektros energijos srautus per jungtis su Rusijos Federacija ir Baltarusijos Respublika; netinkama nacionaliniam saugumui strategiškai svarbių įmonių ir įrenginių apsauga ar naudojimas pažeidžiant valstybės interesus, energijos išteklių importo monopolizavimas, transporto sistemos plėtros ir konkurencingumo žlugdymas, nepakankamas eksporto ir investicijų diversifikavimas;

14.9. *nesaugios branduolinės energetikos plėtojimas šalia Lietuvos Respublikos sienų*, tarptautinių branduolinės ir radiacinės saugos bei aplinkosaugos reikalavimų nesilaikymas Rusijos Federacijai ir Baltarusijos Respublikai projektuojant, statant ir eksploatuojant branduolinės energetikos objektus ir neatliekant poveikio aplinkai vertinimo;

14.10. *socialinė ir regioninė atskirtis, skurdas* – socialinės atskirties didėjimas tarp regionų bei aukštas atskirų socialinių grupių skurdo lygis mažina visuomenės atsparumą neigiamai išorės įtakai ir propagandai, skatina nepasitikėjimą valstybės institucijomis ir Lietuvos Respublikos politine sistema. Tokios tendencijos gali sukurti pagrindą radikalių, ekstremistinių judėjimų plėtrai valstybėje ir potencialiai destabilizuoti politinę sistemą;

14.11. *demografinė krizė* – mažėjantis Lietuvos gyventojų skaičius dėl mažo gimstamumo, visuomenės senėjimo ir vis dar didelio emigracijos masto kelia grėsmę ilgalaikiam Lietuvos socialiniam, ekonominiam ir politiniam stabilumui bei ūkio plėtrai. Užsitęsios neigiamos demografinės tendencijos mažina Lietuvos ekonominį potencialą, stabdo valstybės ūkio plėtrą ir trukdo siekti tvaraus ekonominio augimo ir gerovės;

14.12. *korupcija* – šio reiškinio paplitimas šalies viešajame sektoriuje, ekonomikoje ir versle, galintis kenkti teisėtiems asmenų ir valstybės interesams, kompromituoti įstatymo

viršenybės principą, mažinti piliečių tikėjimą demokratijos vertybėmis, demokratinėmis valdžios institucijomis ir mažinti valstybės patrauklumą užsienio investuotojams;

14.13. *organizuotas nusikalstamumas* – šio reiškinio plitimas ir skverbimasis į šalies ūkį ir finansų rinkas gali kelti rimtą pavojų visuomenės saugumui, neigiamai veikti valstybės ekonominį ir politinį gyvenimą;

14.14. *valstybės ir tarptautinio lygio ekstremaliosios situacijos* – dėl gamtinių, techninių, ekologinių, socialinių įvykių, užkrečiamųjų ligų protrūkių susidariusios situacijos, galinčios sukelti staigų didelį pavojų ar žalą daugumos šalies gyventojų sveikatai ar gyvybei, aplinkai, sutrikdyti valstybės valdymą ar ypatingos svarbos infrastruktūros funkcionavimą. Tokių situacijų gali daugėti dėl klimato kaitos sukeliama neigiamų padarinių ir branduolinių incidentų;

14.15. *vertybių krizė* – nepagarba prigimtiniams žmogaus teisėms, krikščioniškųjų vertybių, šeimos instituto, liberalios demokratijos ir pliuralistinės visuomenės nuvertinimas, antihumaniškų, žmogaus gyvybės vertę menkinančių ar neigiančių, kurstančių rasinę, tautinę ar religinę nesantaiką, propaguojančių ar pateisinančių smurtą, prievartą ir genocidą teorijų, religinių doktrinų ir ideologijų plitimas.

V SKYRIUS

NACIONALINIO SAUGUMO POLITIKOS PRIORITETAIR UŽDAVINIAI

15. Nacionalinio saugumo politikos prioritetai ir uždaviniai sudaro sąlygas sutelktomis valstybės ir piliečių pastangomis plėtoti ir stiprinti demokratiją, užtikrinti valstybės vidaus ir išorės saugumą, atgrasyti kiekvieną potencialų užpuoliką, ginti Lietuvos valstybės nepriklausomybę, teritorijos vientisumą ir konstitucinę santvarką.

16. Išorės ir vidaus veiksniai, darantys įtaką Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, yra tarpusavyje susiję, todėl užsienio, gynybos ir vidaus politikos priemonės, skirtos nacionaliniam saugumui stiprinti, taip pat turi būti tarpusavyje suderintos.

17. Stiprinant Lietuvos Respublikos nacionalinį saugumą, bus siekiama formuoti palankią saugumo aplinką, užkirsti kelią galimoms grėsmėms, pavojams ir rizikos veiksniams, o jų nepavykus išvengti – būti pasirengus tinkamai į juos atsakyti, panaudojant visas valstybei prieinamas priemones ir būdus.

18. Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo politikos prioritetai ir ilgojo ir vidutinio laikotarpio uždaviniai:

18.1. *nacionalinių gynybos pajėgumų stiprinimas*. Lietuvos Respublikos gynybos pagrindas – Lietuvos kariuomenės gebėjimas kartu su sąjungininkais užtikrinti patikimą atgrasymą, o nepavykus atgrasyti – savarankiškai ir kartu su sąjungininkais ginti Lietuvos

Respubliką. Lietuvos kariuomenė taip pat turi būti pasirengusi vykdyti valstybės tarptautinius įsipareigojimus. Lietuvos Respublika:

18.1.1. nuosekliai didins krašto apsaugos finansavimą, kad jis vėliausiai 2018 m. pasiektų minimalų 2 proc. šalies bendrojo vidaus produkto lygį, ir užtikrins tolesnį tolygų finansavimo didinimą;

18.1.2. didins kariuomenės kovinę galią, ypač daug dėmesio skirdama sausumos koviniams pajėgumams, oro erdvės stebėjimo ir gynybos pajėgumams, ugnies paramos pajėgumų plėtrai, atsargų kaupimui;

18.1.3. Lietuvos kariuomenę komplektuos mišriu principu iš profesinės karo tarnybos, privalomosios pradinės karo tarnybos karių ir karių savanorių bei įvertins perėjimo prie visuotinės karo tarnybos modelio galimybes;

18.1.4. didins ir stiprins parengtąjį kariuomenės personalo rezervą, siekdama, kad jis būtų pakankamas, tinkamai parengtas ir aprūpintas valstybės gynybos poreikiams užtikrinti, sieks išsaugoti gynybos ir saugumo srityje įgytą kompetenciją;

18.1.5. išlaikys aukštos parengties kariuomenės vienetus, skirtus nedelsiant reaguoti tiek į įprastas karines grėsmes, tiek į vietinio pobūdžio ginkluotus incidentus ir sienos pažeidimus, pagal savo pobūdį neprilygstančius agresijos aktams;

18.1.6. plėtos savarankiškos ir kolektyvinės gynybos poreikius atitinkančią mobilizacijos sistemą ir priimančiosios šalies paramos pajėgumus ir infrastruktūrą, kuri sudarytų sąlygas greitai ir sklandžiai dislokuoti sąjungininkų pajėgas Lietuvos Respublikoje ir joms veikti šalies teritorijoje;

18.1.7. kompleksiskai stiprins ginkluotąsias pajėgas sudarančių institucijų vienetų kovinę parengtį, taip pat ginkluotąsias pajėgas sudarančių ir kitų už viešąjį saugumą atsakingų institucijų sąveikumą su Lietuvos kariuomene;

18.2. *NATO kolektyvinės gynybos stiprinimas*. Stipri ir vieninga NATO, gebanti užtikrinti jai priklausančių valstybių saugumą ir gynybą, yra esminis Lietuvos Respublikos saugumo garantas. Lietuvos Respublika:

18.2.1. prisidės stiprinant NATO kolektyvinės gynybos pajėgumus, ypatingą dėmesį skirdama NATO greitojo reagavimo pajėgoms, remis NATO gynybos planų rengimą ir reguliarių jų atnaujinimą;

18.2.2. dalyvaus stiprinant NATO pasirengimą atsakyti į hibridines grėsmes, taip pat prisidės prie NATO pajėgumų saugumo iššūkiams energetinio, kibernetinio, informacinio saugumo srityse atremti plėtojimo;

18.2.3. stiprins NATO atgrasymo politiką, grindžiamą įprastinėmis ir branduolinėmis priemonėmis;

18.2.4. skatins ir remis NATO sprendimus dėl ilgalaikio ir svaraus NATO karinio kontingento buvimo Lietuvos Respublikoje ir Baltijos regione, užtikrinančio patikimą atgrasymą, įskaitant sąjungininkų pajėgų ir išankstinį ginkluotės ir įrangos dislokavimą bei reguliarias pratybas;

18.2.5. sudarys sąlygas NATO pratyboms ir mokymams, plėtos reikalingą infrastruktūrą ir teiks priimančiosios šalies paramą Lietuvos Respublikoje esančioms sąjungininkų pajėgoms;

18.3. *NATO krizių valdymo ir partnerysčių stiprinimas.* Saugumo ir stabilumo plėtra už NATO ribų tiesiogiai ir netiesiogiai stiprina Lietuvos Respublikos ir kitų NATO valstybių narių saugumą, todėl Lietuvos Respublika:

18.3.1. palaikys NATO pastangas stiprinti saugumą ir stabilumą NATO kaimynystėje esančiuose regionuose;

18.3.2. toliau remis NATO plėtos ir partnerysčių politiką, NATO ir ES strateginės partnerystės ir organizacinio papildomumo, transatlantinių ryšių stiprinimo iniciatyvas;

18.3.3. prisidės prie NATO karinių ir civilinių pajėgumų, leidžiančių efektyviai vadovauti tarptautinėms operacijoms ir jas vykdyti, taip pat vietinių pajėgų mokymo ir vystymo pajėgumų stiprinimo;

18.4. *vieningos ir solidarios ES stiprinimas.* Vieninga ES, solidariai ir veiksmingai ginanti bendrus ES interesus, gebanti efektyviai veikti ir konkuruoti sudėtingomis geopolitinėmis sąlygomis ir prisidedanti prie tarptautinio saugumo ir stabilumo, yra svarbus Lietuvos Respublikos saugumo ir gerovės užtikrinimo veiksnys. Lietuvos Respublika:

18.4.1. toliau aktyviai dalyvaus priimant veiksmingam ES funkcionavimui ir stabilumui reikalingus sprendimus ES institucijose, remis ES integraciją, ypač vidaus rinkos, bendros valiutos, energetikos ir transporto tinklų sujungiamumo srityse, palaikys ES mastu suderintus sprendimus ir veiksmus siekiant mažinti ES valstybių narių išorės pažeidžiamumą;

18.4.2. prisidės prie veiksmingos ir pridėtinę vertę turinčios ES užsienio, saugumo ir gynybos politikos kūrimo, remis tarptautine teise ir bendrais ES saugumo interesais pagrįstus solidarius sprendimus dėl trečiųjų šalių politikos, dalyvaudama Europos išorės veiksmų tarnybos veikloje, prisidedama prie europinių civilinių ir karinių pajėgumų kūrimo, pirmiausia remdama civilinių ES instrumentų stiprinimą, ES atsparumo hibridinėms grėsmėms didinimą bei ES partnerysčių politiką ir indėlį užtikrinant saugumą kaimynystėje ir siekdama užtikrinti glaudų ES ir NATO bendradarbiavimą ir išvengti nereikalingo struktūrų dubliavimo;

18.4.3. aktyviai dalyvaus ES Rytų kaimynystės politikos įgyvendinimo veikloje ir remis ES plėtos procesą;

18.4.4. aktyviai prisidės stiprinant ES energetikos sąjungą, remdama ES sprendimus, skatinančius visavertę Lietuvos Respublikos integraciją į ES energetikos rinką ir sistemas,

įskaitant elektros sistemos sinchronizaciją su kontinentinės Europos tinklais, ES valstybių narių energetinį solidarumą, energijos tiekimo šaltinių diversifikaciją ir konkurencingos rinkos kūrimą, dalyvaus formuojant ir įgyvendinant ES klimato kaitos ir energetikos politiką;

18.4.5. remis ES migracijos ir prieglobsčio politiką, rūpindamasi, kad regioninių konfliktų ir kitų veiksnių sukelta migracijos ir pabėgėlių krizė nepažeistų ES vienybės ir stabilumo;

18.4.6. prisidės prie ES strateginės komunikacijos gebėjimų stiprinimo ir sieks ES ir NATO veiklų suderinamumo šioje srityje;

18.5. *dvišalių ir daugiašalių santykių stiprinimas*. Siekdama stiprinti bendradarbiavimą su kaimyninėmis šalimis, plėtoti Baltijos ir Šiaurės valstybių regionų integraciją, santykius su strateginiais partneriais, NATO ir ES sąjungininkais ir prisidėti prie demokratinių vertybių sklaidos Rytų kaimynystėje, Lietuvos Respublika:

18.5.1. stiprins dvišalius santykius su JAV politinėje, karinėje, ekonominėje, energetinio saugumo, socialinėje, kultūros ir kitose srityse, plėtos bendradarbiavimą tarptautinėse organizacijose, laikydama strateginę partnerystę su JAV vienu svarbiausių palankios saugumo aplinkos formavimo įrankių, o aktyvią JAV narystę NATO ir karinį buvimą Lietuvos Respublikoje ir Baltijos regione – esminiu Lietuvos Respublikos saugumo garantu;

18.5.2. stiprins strateginę partnerystę ir bendradarbiavimą su Estijos Respublika, Latvijos Respublika ir Lenkijos Respublika karinėje, transporto, energetinio saugumo ir kitose srityse, sieks europinės energetikos ir transporto sistemų integracijos, plėtodama bendrus infrastruktūros projektus;

18.5.3. ypatingą dėmesį skirs dvišaliam ir daugiašaliam bendradarbiavimui su Baltijos ir Šiaurės valstybėmis saugumo, politikos, strateginės komunikacijos, švietimo ir mokslo, kultūros, ekonomikos, finansų, energetikos, transporto, aplinkosaugos ir kitose srityse. Bus siekiama, kad šių aštuonių valstybių ryšiai ir efektyvesnis išteklių naudojimas prisidėtų prie sėkmingo atstovavimo bendriems interesams tarptautinėse organizacijose ir kitose šalyse. Lietuvos Respublika taip pat sieks aktyvesnio Baltijos ir Šiaurės valstybių bendradarbiavimo saugumo ir gynybos srityje, įskaitant galimus bendrus karinius projektus;

18.5.4. stiprins partnerystę su ES ir NATO valstybėmis narėmis, panaudodama tradicines dvišalio bei daugiašalio bendradarbiavimo formas ir priemones;

18.5.5. plėtodama ES Rytų partnerystės politiką, tęs aktyvų bendradarbiavimą su Armėnijos Respublika, Azerbaidžano Respublika, Baltarusijos Respublika, Gruzija, Moldovos Respublika ir Ukraina Lietuvos Respublikai ir šioms valstybėms svarbiose srityse. Lietuvos Respublika remis šių valstybių europinės ir euroatlantinės integracijos siekius, atsižvelgdama į kiekvienos valstybės ypatumus, skatins aktyvesnį ES įsitraukimą ir pati aktyviai prisidės sprendžiant regioninius konfliktus;

18.5.6. skleis demokratijos, laisvos rinkos, įstatymo viršenybės, skaidrumo ir atskaitomybės idėjas ir praktiką, remis nepriklausomą žiniasklaidą ir pilietines organizacijas, demokratinę opoziciją, gins žmogaus teises ir laisves Rytų partnerystės šalyse ir Rusijos Federacijoje, skatins tiesioginius žmonių tarpusavio ryšius;

18.5.7. laikysis požiūrio, kad gerų kaimyninių santykių palaikymas ir plėtojimas su Rusijos Federacija būtų pageidautinas, bet įmanomas tik tada, kai Rusijos Federacija gerbs tarptautinės teisės normas ir principus, kaimyninių valstybių suverenumą ir teritorijos vientisumą, vykdys savo tarptautinius įsipareigojimus ir įgyvendins Minsko susitarimus. Gerų kaimyninių santykių su Rusijos Federacija pagrindinė plėtros kliūtis yra agresyvūs šios šalies veiksmai, pirmiausia Krymo aneksija ir agresija prieš kaimynines valstybes, bei šiurkštūs tarptautinės teisės pažeidimai. Kiek tai neprieštarauja Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesams ir tarptautiniams įsipareigojimams, bus palaikomas tęstinis praktinis bendradarbiavimas su šia šalimi. Atsakingai išnagrinėjus galimas rizikas, bus sprendžiama dėl galimybės bendradarbiauti su Rusijos Federacijos Kaliningrado (Karaliaučiaus) sritimi įgyvendinant europinius ir regioninius projektus;

18.6. *aktyvus dalyvavimas stiprinant tarptautinį saugumą ir stabilumą.* Veikdama kaip aktyvi ir atsakinga tarptautinės bendruomenės narė, Lietuvos Respublika:

18.6.1. remis tarptautinės bendrijos pastangas įtvirtinti demokratijos, darnios plėtros, laisvos rinkos, įstatymo viršenybės, gero valdymo principus ir praktiką, ginti pagrindines žmogaus teises ir laisves bei žmogaus teisių ir laisvių universalumo principą ir lyčių lygybę;

18.6.2. prisidės prie tarptautinės bendrijos pastangų palaikyti taiką ir stabilumą pasaulyje, užkirsti kelią tarpvalstybiniais ir etniniais konfliktams, spręsti užsitęsčius konfliktus, kovoti su tarptautiniu terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu, pagal galimybes civiliniais ir kariniais pajėgumais prisidės prie NATO, ES ir kitų tarptautinių organizacijų ir šiam tikslui buriamų koalicijų tarptautinių operacijų ir misijų;

18.6.3. aktyviai dalyvaus įgyvendinant tarptautinius susitarimus, konvencijas ir iniciatyvas, apribojančius ar uždraudžiančius masinio naikinimo ginklų, jų komponentų ir gamybos technologijų, taip pat branduolinių, cheminių ir biologinių medžiagų platinimą, daug dėmesio skirdama branduolinio saugumo problemoms;

18.6.4. dalyvaus daugiašalėje įprastinių ginklų kontrolės veikloje, sieks didesnio skaidrumo ir reguliavimo, susijusio su Rusijos Federacijos taktiniu branduoliniu ginklu, papildomai panaudos susitarimus su atskiromis kaimyninėmis valstybėmis dėl dvišalių saugumą ir pasitikėjimą skatinančių priemonių taikymo;

18.6.5. sieks navigacijos laisvės principo įgyvendinimo Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje ir tarptautiniuose vandenyse bei jūrinės ypatingos svarbos infrastruktūros

apsaugos stiprinimo, bendradarbiaudama su NATO, ES ir kitomis tarptautinėmis organizacijomis;

18.6.6. stiprins nacionalinių institucijų ir atstovybių užsienyje derybinius bei lobistinius pajėgumus, sieks sklandaus institucijų bendradarbiavimo plečiant Lietuvos Respublikos įtaką tarptautinėse organizacijose;

18.7. *grėsmių, pavojų ir rizikos veiksnių nacionaliniam saugumui nustatymo, vertinimo ir perspėjimo sistemos plėtotė*. Lietuvos Respublika toliau plėtos grėsmių, pavojų ir rizikos veiksnių nacionaliniam saugumui nustatymo, vertinimo ir perspėjimo sistemą, grindžiamą stebėjimo indikatoriais. Grėsmių, pavojų ir rizikos veiksnių stebėseną ir vertinimas bus integruoti į valstybės institucijų ir įstaigų veiklos planavimą;

18.8. *žvalgybos institucijų pajėgumų stiprinimas*. Lietuvos Respublika, siekdama laiku nustatyti grėsmes nacionaliniam saugumui ir jas efektyviai šalinti, užtikrins žvalgybos institucijų žmogiškųjų ir techninių pajėgumų plėtrą, plėtos galimybes aktyviomis kontržvalgybinėmis priemonėmis mažinti šalies pažeidžiamumą, stiprins valstybės ir tarnybos paslaptį sudarančios informacijos apsaugą, sieks nustatyti saugumo spragų išnaudojimo galimybes, nuosekliai didins žvalgybos institucijų veiklos finansavimą;

18.9. *valstybės krizių prevencijos ir valdymo pajėgumų stiprinimas*. Lietuvos Respublika stiprins krizių prevencijos ir valdymo veikloje dalyvaujančių institucijų pajėgumus ir gebėjimus greitai ir veiksmingai reaguoti į krizes Lietuvos Respublikoje, užtikrins efektyvią sąveiką su NATO, ES ir kitomis valstybėmis reaguojant į krizes;

18.10. *civilinės saugos stiprinimas*. Siekdama užtikrinti gyventojų, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų ir ūkio subjektų civilinę saugą taikos ar karo metu, Lietuvos Respublika stiprins civilinės saugos sistemos parengtį ir valstybinės reikšmės objektų apsaugą, plėtos visuomenės švietimą civilinės saugos klausimais ir gyventojų savisaugos kultūrą;

18.11. *viešojo saugumo stiprinimas*. Siekdama mažinti organizuoto nusikalstamumo ir korupcijos keliamas grėsmes visuomenės saugumui, valstybės ekonominiam ir politiniam gyvenimui, Lietuvos Respublika:

18.11.1. stiprins organizuoto nusikalstamumo prevenciją ir kontrolę, ypatingą dėmesį skirdama organizuotoms nusikalstamoms grupėms, turinčioms sąsajų su kitų šalių žvalgybos tarnybomis ar teroristinėmis organizacijomis, taip pat nusikaltimams, darantiems didžiausią žalą ar keliantiems didžiausią pavojų visuomenei ar valstybei;

18.11.2. užtikrins patikimą ES išorės sienos (Lietuvos Respublikos dalies) apsaugą ir stiprins neteisėtos migracijos prevenciją ir kontrolę, palaikys nuolatinę parengtį laikinai atnaujinti kontrolę prie ES vidaus sienos;

18.11.3. plėtos viešojo saugumo įstaigų pajėgumus ir gebėjimus nustatyti ir mažinti nusikalstamumo grėsmes nacionaliniam saugumui, stiprindama šių įstaigų veiklos koordinavimą ir operatyvų tarpinstitucinį ir tarpvalstybinį bendradarbiavimą bei didindama investicijas į pažangias technologijas;

18.11.4. įgyvendins kompleksines kovos su korupcija ir korupcijos prevencijos priemones, orientuotas į skaidrumo ir atsakomybės viešajame sektoriuje didinimą, teisėkūros ir sprendimų viešumą, nereikalingo reglamentavimo šalinimą, tobulins korupcijos nusikaltimų tyrimo ir sankcijų taikymo priemones;

18.12. *nacionalinių pajėgumų kovai su terorizmu, smurtiniu ekstremizmu ir radikalėjimu stiprinimas*. Lietuvos Respublika stiprins nacionalinius pajėgumus siekdama nustatyti radikalizacijos, kuri gali skatinti teroristinę ar ekstremistinę veiklą, apraiškas, įgyvendins radikalizacijos prevencijos priemones, tobulins keitimosi tarp institucijų informacija apie terorizmo ir smurtinio ekstremizmo grėsmes ir bendradarbiavimo mažinant jas priemones;

18.13. *informacinio saugumo ir Lietuvos Respublikos politinės sistemos saugumo užtikrinimas*. Siekdama kurti saugią informacinę erdvę ir apsaugoti savo politinę sistemą, Lietuvos Respublika:

18.13.1. įgyvendins šalies gyventojų informavimo ir švietimo politiką, stiprins žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumą, siekdama didinti visuomenės atsparumą informacinėms grėsmėms;

18.13.2. skatins tinkamos kokybės ir objektyvia informacija paremtą žiniasklaidos turinio sklaidą ir prieinamumą šalyje; didins žiniasklaidos priemonių finansinį skaidrumą;

18.13.3. sieks teisinėmis priemonėmis užkirsti kelią informacijos, kuria raginama prievarta keisti Lietuvos Respublikos konstitucinę santvarką ir kėsintis į jos suverenitetą, teritorijos vientisumą ir politinę nepriklausomybę ir kuria skleidžiama karo propaganda, kurstomas karas ar neapykanta, platinimui;

18.13.4. didins visuomenės informavimą apie narystės NATO ir ES naudą, siekdama išlaikyti stiprią visuomenės paramą šalies narystei šiose organizacijose;

18.13.5. skatins NATO ir ES įgyvendinti kovos su hibridinio karo iššūkiais priemones, siekiant apsaugoti NATO ir ES valstybių narių politines sistemas nuo Rusijos Federacijos pastangų daryti įtaką politinėmis, finansinėmis, informacinėmis, kibernetinėmis ir kitomis priemonėmis;

18.13.6. stiprins valstybės institucijų strateginės komunikacijos gebėjimus ir sukurs Lietuvos Respublikos institucijų vykdomos strateginės komunikacijos koordinavimo mechanizmą;

18.13.7. informuos tarptautinę bendruomenę apie informacines grėsmes ir jų poveikį, bendradarbiaus su NATO ir ES institucijomis bei kitomis NATO ir ES valstybėmis narėmis, taip pat kitomis šalimis partnerėmis dvišaliais ir daugiašaliais formatais, siekdama užkirsti kelią informacinėms grėsmėms ir dalytis gerąja praktika ir įgyta patirtimi;

18.14. *visuomenės pasirengimo valstybės gynybai, pilietinės visuomenės, šalies kultūrinio ir tautinio tapatumo stiprinimas*. Siekdama stiprinti visuomenės pasirengimą, susijusį su valstybei kylančiomis grėsmėmis, gyventojų pilietiškumą ir patriotiškumą, šalies kultūrinį ir tautinį tapatumą, Lietuvos Respublika:

18.14.1. stiprins gyventojų pasiryžimą ginti valstybę ir visuotinį pasirengimą pasipriešinti, sudarydama sąlygas įgyti ir tobulinti karinį pasirengimą ir įgūdžius vykdyti nesmurtinį pilietinį pasipriešinimą;

18.14.2. didins Lietuvos šaulių sąjungos integraciją į valstybės gynybos sistemą, prisidės stiprinant jos pasirengimą dalyvauti ginkluotoje valstybės gynyboje ir organizuoti nesmurtinį pilietinį pasipriešinimą, remis jos vykdomą pilietinį ir patriotinį ugdymą;

18.14.3. stiprins gyventojų patriotiškumą, pilietinį ir politinį aktyvumą, jų bendruomeniškumą, puoselės istorinę atmintį, siekdama skatinti visuomenę prisiimti atsakomybę už valstybės gyvenimą ir ypatingą dėmesį skirdama vaikams ir jaunimui, taip pat tiems šalies regionams, kuriuose, tyrimų duomenimis, yra menkesnis pilietiškumas;

18.14.4. ugdys visuomenės rasinę, tautinę ir religinę toleranciją, nepakantumą žmogaus teisių ir laisvių pažeidimams;

18.14.5. sieks visapusio tautinių bendrijų dalyvavimo šalies gyvenime, užtikrindama tautinių santykių darną;

18.14.6. saugos ir puoselės lietuvių kalbą, rūpinsis lietuvių ir kitų tradicinių Lietuvos Respublikos etninių grupių etninio tapatumo, materialiojo ir nematerialiojo kultūros paveldo išsaugojimu;

18.14.7. kurs šiuolaikišką, veiksmingą, sąmoningą Lietuvos valstybės pilietį ugdančią švietimo sistemą, sudarančią galimybes įgyti kompetencijų ir kvalifikacijų, užtikrinančių saugias ir orias gyvenimo sąlygas;

18.15. *ekonominio ir energetinio saugumo stiprinimas*. Lietuvos Respublika, siekdama užtikrinti ekonominį ir energetinį saugumą:

18.15.1. užtikrins tvarų ekonomikos augimą, įgyvendindama makroekonomikos politiką, orientuotą į fiskalinį ir monetarinį stabilumą, ekonomikos skatinimą, eksporto diversifikaciją, finansų ir ekonomikos krizių prevenciją; bendradarbiaus su kitomis valstybėmis siekiant užkirsti kelią pinigų plovimui, mokesčių slėpimui, ypač per lengvatinio apmokestinimo bendroves, skaidrins valstybei svarbių įstaigų, įmonių bei organizacijų finansavimą, jų finansinę drausmę;

18.15.2. vykdys priemones, neleidžiančias vienam Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojui vyrauti strateginiuose ūkio sektoriuose ir užkertančias kapitalo, neatitinkančio nacionalinio saugumo interesų, skverbimąsi į šalies įmones, užtikrins strateginių ūkio sektorių, įmonių ir įrenginių apsaugą, taip pat priemones, neleidžiančias ūkio subjektams, neatitinkantiems nacionalinio saugumo interesų, perimti žemės plotus;

18.15.3. užtikrins nenutrūkstamą energijos tiekimą iš saugių ir patikimų šaltinių, mažins nacionalinių energetikos sistemų priklausomybę nuo dominuojančių energijos tiekėjų, sudarydama sąlygas energijos išteklių diversifikacijai ir konkurencijai. Siekdama užtikrinti nacionalinį saugumą, ribos elektros importą iš kaimyninių trečiųjų šalių, kuriose įgyvendinami branduolinių elektrinių projektai kelia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, aplinkai ir visuomenei;

18.15.4. vykdys kompleksinę nacionalinių energetikos sistemų integraciją į ES energetikos rinką ir sistemas ir bendrą Europos vidaus energijos rinką, sieks elektros sistemos sinchronizacijos su kontinentinės Europos tinklais;

18.15.5. mažins energetinę priklausomybę nuo importo, skatindama vietinių ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą, įgyvendindama energetinio efektyvumo didinimo priemones ir įvertindama branduolinės energetikos panaudojimo galimybes;

18.15.6. siekdama užtikrinti energetikos įmonių veiklą ekstremaliomis sąlygomis, smarkiai sumažėjus arba visiškai nutrūkus energijos ar jos išteklių tiekimui, kaups ir išlaikys energijos išteklių privalomąsias atsargas, stiprins regionų bendradarbiavimą šioje srityje;

18.15.7. vykdys nacionalinio saugumo interesus atitinkančias priemones, skatinančias Lietuvos Respublikos transporto infrastruktūros konkurencingumo regione didinimą, aktyviai gins šalies vežėjų interesus užsienio rinkose;

18.15.8. siekdama diversifikuoti ne tik prekių, bet ir paslaugų eksporto rinkas bei tranzitu per Lietuvos Respubliką gabenamų krovinių srautus, skatins Rytų ir Vakarų transporto koridoriaus, Baltijos jūros ir Juodosios jūros transporto koridoriaus ir Šiaurės jūros ir Baltijos jūros transporto koridoriaus, įskaitant europinės vėžės „Rail Baltica“ geležinkelį ir „Via Baltica“ automobilių kelią, užtikrinančių Lietuvos Respublikos integraciją į ES transporto tinklus, plėtrą;

18.16. *kibernetinio saugumo stiprinimas*. Siekdama visapusiškai stiprinti nacionalinės kibernetinės erdvės saugumą, Lietuvos Respublika:

18.16.1. plėtos nacionalinę kibernetinio saugumo sistemą, ypatingą dėmesį skirdama kibernetinio saugumo reikalavimų įgyvendinimui ir ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros ir valstybės informacinių išteklių kibernetinio saugumo užtikrinimui;

18.16.2. stiprins nacionalinius gebėjimus nustatyti kibernetinio saugumo incidentus, reaguoti į juos ir likviduoti jų padarinius;

18.16.3. remis NATO, ES, taip pat regioninių kibernetinio saugumo pajėgumų ir incidentų valdymo koordinavimo plėtrą;

18.16.4. stiprins kibernetinio saugumo kultūrą, plėtodama viešojo, privataus, nevyriausybinių ir mokslo sektorių bendradarbiavimą ir bendradarbiavimą su tarptautiniais partneriais;

18.16.5. stiprins visuomenės švietimą kibernetinio saugumo klausimais;

18.17. *socialinio saugumo stiprinimas, demografinės būklės gerinimas*. Siekdamą užtikrinti visuomenės socialinę raidą ir socialinę sanglaudą ir gerinti demografinę būklę, Lietuvos Respublika:

18.17.1. sieks tolygios, tvarios ir į ekonominių ir socialinių skirtumų mažinimą orientuotos regionų plėtros, didins teritorinę sanglaudą regionuose, be kitų priemonių, veiksmingai panaudodama ir ES teikiamą paramą;

18.17.2. tobulins socialinės paramos ir socialinių paslaugų teikimo sistemą, orientuodamasi į socialinės atskirties mažinimą;

18.17.3. skatins grįžtamąją emigraciją, užtikrins valstybės ir užsienio lietuvių ryšį, siekdamą, kad jie puoselėtų lietuviybę, išlaikytų politinius, ekonominius, pilietinius ir kultūrinius ryšius su Lietuvos Respublika;

18.17.4. įgyvendins šeimai palankios aplinkos kūrimo priemones;

18.18. *aplinkos apsaugos užtikrinimas*. Siekdamą užtikrinti aplinkos apsaugą valstybėje ir įgyvendinti atitinkamus tarptautinius įsipareigojimus, Lietuvos Respublika:

18.18.1. įgyvendins ES reikalavimus, tarptautines konvencijas ir protokolus aplinkosaugos ir klimato kaitos srityse;

18.18.2. užtikrins apsaugą nuo radiacinio pavojaus, radioaktyviųjų medžiagų išmetimo į aplinką kontrolę ir branduolinės energetikos objektų aplinkos stebėseną; kartu su tarptautine bendruomene sieks, kad Rusijos Federacija ir Baltarusijos Respublika laikytųsi tarptautinių ir dvišalių įsipareigojimų branduolinės saugos ir aplinkosaugos srityse, o šių šalių vykdomi infrastruktūros projektai, ypač atominės elektrinės, nekeltų grėsmės Lietuvos Respublikos aplinkai ir gyventojams, nebūtų statomi nesaugiu atstumu nuo tankiai apgyvendintų Lietuvos vietovių ir sostinės Vilniaus, būtų plėtojami ir eksploatuojami laikantis tarptautinių branduolinės saugos, radiacinės saugos ir aplinkosaugos reikalavimų;

18.18.3. sieks išvengti ir mažinti dėl galimo neigiamo kitų valstybių planuojamų ir vykdomų projektų, veiklos poveikio kylančias grėsmes šalies gyventojų saugumui, sveikatai ir aplinkai.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Lietuvos Respublika, atsižvelgdama į tai, kad saugumo aplinka gali keistis sukeldama naujų rizikos veiksnių, pavojų ir grėsmių nacionaliniam saugumui, turi būti tinkamai pasirengusi į juos atsakyti ir apsaugoti savo nacionalinius interesus. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, vadovaudamasi Strategijos nuostatomis, kiekvienais metais nustato grėsmių šalinimo ar mažinimo prioritetus ir užtikrina jų įgyvendinimą.

20. Strategijoje nustatyti ilgojo ir vidutinio laikotarpių nacionalinio saugumo politikos prioritetai ir uždaviniai, tačiau ji turi būti atnaujinama pasikeitus saugumo aplinkai.

21. Strategijos nuostatos įgyvendinamos per ilgalaikes valstybines saugumo stiprinimo programas. Lietuvos Respublikos Vyriausybė užtikrina, kad Strategijos ir ilgalaikių valstybinių saugumo stiprinimo programų nuostatos būtų įtrauktos į kitus strateginio planavimo dokumentus ir vykdomos.

22. Lietuvos Respublikos Vyriausybė pateikia Lietuvos Respublikos Seimui informaciją apie Strategijos ir ilgalaikių valstybinių saugumo stiprinimo programų nuostatų įgyvendinimą, teikdama nacionalinio saugumo būklės ir plėtros ataskaitą, kuri yra sudedamoji Lietuvos Respublikos Vyriausybės metinės veiklos ataskaitos dalis.
